Počítací třídění Counting sort

- předpoklad: pro nějaké (ne moc velké) K všechny klíče jsou typu integer ∈ o..K
- základní myšlenka: když pro každý prvek X víme,
   kolik prvků je menších, můžeme X rovnou zatřídit
- příklad: jestliže víme, že 17 prvků je menších než X, tak X musí ležet na 18. pozici
- s malou modifikací lze zpracovat i případ více shodných klíčů

Counting sort princip (1)

- Budeme pracovat se 3 poli: A[1..N] bude obsahovat vstupní data, B[1..N] setříděná data a C[1..K] je pomocné pole. N je počet dat a K je limit velikosti klíče
- s pomocí této znalosti přeřadíme prvky z B do A

```
A 2 5 3 0 2 3 0 3
```

C 000000

Counting sort princip (2)

 do C[i] napočítáme počet prvků s klíčem rovným i A 2 5 3 0 2 3 0 3 0 1 2 3 4 5 C 2 0 2 3 0 1

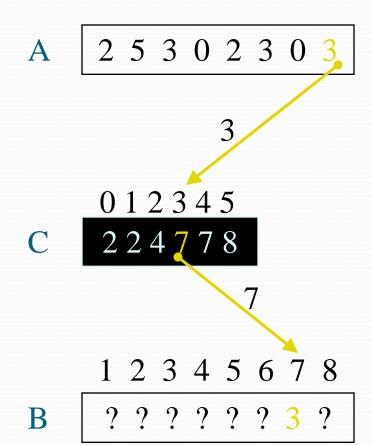
hodnoty sečteme tak, aby
 C[i] obsahovalo počet
 prvků s klíčem menším než
 i

A 2 5 3 0 2 3 0 3

0 1 2 3 4 5 C 2 2 4 7 7 8

Counting sort princip (3)

- postupně pro všechny prvky z A, zprava doleva:
- vezmeme prvek
- jeho klíč použijeme jako index do C
- hodnotu nalezenou v C použijeme jako index do B, kam uložíme prvek

Counting sort princip (4) • předcházející postup • takény paží

- předcházející postup by vyhovoval, kdyby všechny klíče byly jedinečné
- připouštíme-li
  opakování klíčů, po
  každém zápisu do B
  musíme zmenšit C[i]
  aby následující zápis
  šel na předchozí index

- takže v našem příkladu se C[i] zmenší ze 7 na 6 a následující klíč 3 už půjde do B[6]
- výsledné pole B po zpracování:

Counting sort program

```
for i := 0 to K do C[i] := 0;
for i := 1 to High(A) do
 C[A[i]] := C[A[i]] + 1;
for i := 1 to K do
 C[i] := C[i] + C[i+1];
for i := High(A) downto 1 do
  begin
  B[C[A[i]]] := A[i];
  C[A[i]] := C[A[i]] - 1;
                                // dec(....)
 end;
```

Bucket sort

- bucket = kbelík
- dává dobrou rychlost (skoro lineární ≈N) za předpokladu rovnoměrného rozložení, tzn. že všechny klíče jsou stejně pravděpodobné
- funguje na klíče $real \in <0..1$)
- nebo když lze klíče na tento interval přetransformovat

Bucket sort princip

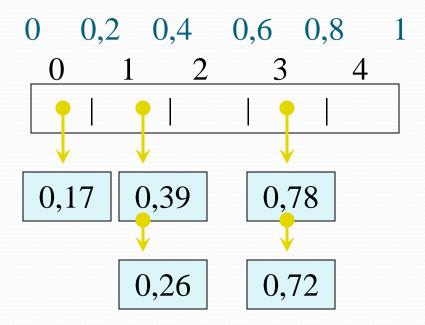
- interval <0..1) se rozdělí na N stejných podintervalů (to jsou ty kýble ☺)
- protože rozdělení je rovnoměrné, do každého intervalu padne jen málo klíčů, takže setřídění uvnitř intervalu je snadné a rychlé (trochu to připomíná hashování)
- postupně projdeme intervaly a v nich klíče podle velikosti

Bucket sort příklad

```
for i := 1 to High(A) do
  begin
  Podle A[i] určit interval
  Přidat A[i] k seznamu
 začínajícímu v B[j];
 end;
for j := 0 to 4 do
 Setřídit seznam B[j];
Spojit seznamy
```

Vstup (pole A):

Pracovní pole B:

Radix Sort

- Algoritmus řazení
- Příklady použití
- Vlastnosti
- Příklad
- Složitost

```
Var pole: array [1..10] of integer;
Procedure RadixSort (N, K: integer);
Var i, j, rad, C: integer;
begin
 rad:= 10;
 for C:= 0 to 9 do
  Vytvor(Prihradka[C]);
 for i:=K downto 1 do
 begin
  for j := 1 to N do
   Pridej(Prihradka[pole[j] mod rad], pole[j];
 j:=1;
 for C:= 0 to 9 do
  while (not (JePrazdna(Prihradka[C]))) do
  begin
    Odeber(Prihradka[C], pole[j]);
    j:=j+1;
  end;
 rad:=rad* 10;
end;
end;
```

Algoritmus řazení

Příklady použití

- Pokud potřebujeme algoritmus, který není závislý na druhu dat, použijeme Radix Sort.
- Historické použití: třídění děrných štítků na mechanické třídičce.
- Současné použití (softwarové verze): třídění dat s vícenásobnými hierarchicky uspořádanými klíči (např. rok, měsíc, den), třídění alfanumerických klíčů (slov).

Upozornění

Pokud jsou na vstupu:

- čísla s různým počtem cifer-> pak doplníme zleva nulami
- Slova různých délek-> pak doplníme zprava mezerami

Vlastnosti

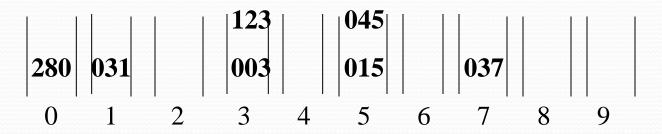
- Radix Sort je z časového hlediska nejefektivnější
- Tato metoda je rychlejší než Quick Sort
- Radix Sort je podstatně paměťově náročný
- Tato metoda je stabilní

Vstup: 123 45 31 15 37 280 3

Zleva doplním nuly:

Mezivýsledek: 123 045 031 015 037 280 003

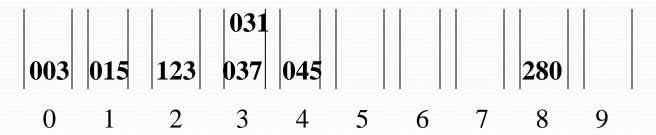
Zavedu 10 přihrádek typu fronta pro každou číslici z intervalu 0 až 9. Do každé přihrádky přidělím číslici podle poslední číslice:

Čísla spojíme z přihrádek do nové posloupnosti:

Mezivýsledek: 280 031 123 003 045 015 037

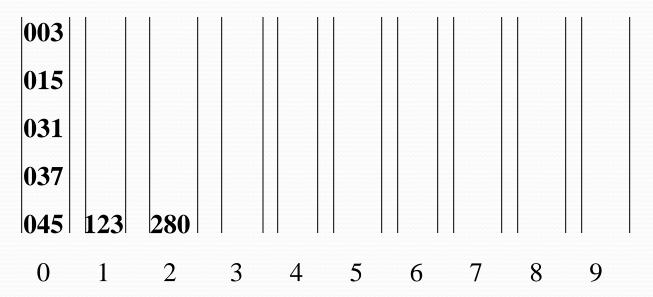
Novou posloupnost zařazujeme podle jejich předposlední číslice:

Poté čísla spojíme do další nové posloupnosti:

Mezivýsledek: 003 015 123 031 037 045 280

Novou posloupnost zařazujeme podle jejich 3 číslice od konce:

Poté čísla spojíme do další nové posloupnosti:

Výstup: 003 015 031 045 037 123 280

<u>Upozornění:</u> čísla z přihrádek vybíráme do nové posloupnosti v takovém pořadí, v jakém jsme je do přihrádek vložili – proto používáme datovou strukturu fronta (a ne zásobník)

Složitost

Časová složitost metody je O(n), protože zpracováváme posloupnost délky N a to právě tolikrát, kolik je počet cifer největšího čísla v posloupnosti (nejdelšího slova)